

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลของโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มโดยใช้ปัจเจกนิเวศและหลักอริยสัจสี่ของพระพุทธเจ้า เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.00: กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย” เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) ออกแบบให้มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (pretest-posttest control group design) โดยมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ

โปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มโดยใช้ปัจเจกนิเวศและหลักอริยสัจสี่

ตัวแปรตาม คือ

1.2.1 คะแนนพฤติกรรมการเรียนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

- ก. จุดมุ่งหมายในการเรียน
- ข. เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ
- ค. ความเข้าใจในการอ่านหนังสือ
- ง. เวลาที่ใช้ในการทำการบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมาย
- จ. การทำการบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน

1.2.2 คะแนนรวมในวิชาพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดประชากรเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.00 จำนวน 60 คน

เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ใช้การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในขั้นแรกเนื่องจากโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551 นี้มีการปรับนโยบายในการจัดชั้นเรียน โดยให้นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับเดียวกันอยู่ในห้องเดียวกัน นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.00 มีอยู่ 2 ห้องเรียน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลากเลือกห้องเรียน 1 ห้องเรียน เมื่อสอบถามพบว่านักเรียนทุกคนสนใจเข้าร่วมโปรแกรม ผู้วิจัยจึงได้จับฉลากอีกครั้งเพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 22 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 12 คน กลุ่มควบคุม 10 คน กลุ่มทดลองจะเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มโดยใช้ปัจฉิมโอวาทและหลักอริยสัจสี่ โดยทำการทดลองตั้งแต่วันที่ 12 มกราคม 2552 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2552 สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง ครั้งละ 1.5 - 2 ชั่วโมง ทั้งหมด 8 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม ภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมเหลือนักเรียนกลุ่มทดลอง 10 คนเนื่องจากนักเรียน 2 คนขาดเรียน และไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมเกินกว่า 2 ครั้ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. โปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มโดยใช้ปัจฉิมโอวาทและหลักอริยสัจสี่
2. แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียน แบ่งเป็น 5 ด้านได้แก่ 1.จุดมุ่งหมายในการเรียน 2. เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ 3. ความเข้าใจในการอ่านหนังสือ 4. เวลาที่ใช้ในการทำการบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมาย 5. การทำการบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน

โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. โปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มโดยใช้ปัจฉิมโอวาทและหลักอริยสัจสี่

ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การปรึกษาแบบกลุ่ม, แนวคิดเกี่ยวกับปัจฉิมโอวาทและหลักอริยสัจสี่, และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากนั้นทำการสร้างโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มโดยใช้ปัจฉิมโอวาทและหลักอริยสัจสี่ของพระพุทธเจ้า เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยยึดหลักกระบวนการให้เหมาะสมกับทฤษฎีและกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำโปรแกรมไปตรวจสอบ พิจารณาความเหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรินทร์ วรรณเกียรติ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะ

2. แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียน

1.1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียน โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบพฤติกรรมการเรียน ประยุกต์มาจากการศึกษาของแซมมูเอล สมิธ (Samuel Smith, 1970) อนงค์พรรณ คำวัง (2546) และรัตเกล้า สหาฉาย (2548) โดยทำการตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ (Content Validity) แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่ได้ตรวจสอบประเมิน มีดังต่อไปนี้

รศ.สุเมธ สมภักดี

ผศ.สุรินทร์ รณเกียรติ

อ.พัชรส์มา แก้วชนะชัย

1.2 การบันทึกพฤติกรรมการเรียน โดยแบ่งพฤติกรรมการเรียนเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1. จุดมุ่งหมายในการเรียน 2. เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ 3. การอ่านหนังสือ 4. เวลาที่ใช้ในการทำการบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมาย 5. การทำการบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมาย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมการเรียนแต่ละด้านดังนี้

1) จุดมุ่งหมายในการเรียน

- ไม่มีจุดมุ่งหมายในการเรียน ไม่มีจุดมุ่งหมายในอนาคต เช่น ยังไม่รู้ ยังไม่แน่ใจ เท่ากับ 0 คะแนน

- มีจุดมุ่งหมายในการเรียนที่ไม่ชัดเจนไม่เฉพาะเจาะจง ไม่ระบุอาชีพที่สนใจ เช่น เพื่ออนาคตที่ดี เท่ากับ 1 คะแนน

- มีจุดมุ่งหมายในการเรียนที่ชัดเจนในระยะยาว มีอาชีพที่ให้ความสนใจ เช่น เป็นนักบัญชี เท่ากับ 2 คะแนน

- มีจุดมุ่งหมายในการเรียนที่ชัดเจนในระยะสั้น ที่เป็นไปตามโครงสร้าง เช่น เรียนต่อ ม.4 เท่ากับ 3 คะแนน

- มีจุดมุ่งหมายในการเรียนที่ชัดเจน มีอาชีพที่ให้ความสนใจชัดเจน มีเป้าหมายระยะยาว และระยะสั้นที่นำไปสู่อาชีพที่สนใจ เช่น อยากเป็นนักบัญชี ต้องสอบเรียนสายคณิต และเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยคณะบัญชี เท่ากับ 4 คะแนน

- มีจุดมุ่งหมายในการเรียนที่ชัดเจน มีอาชีพที่ให้ความสนใจชัดเจน มีเป้าหมายระยะยาว และระยะสั้นพร้อมทั้งวิธีการ ที่นำไปสู่อาชีพที่สนใจ เช่น อยากเป็นนักบัญชี ต้องสอบเรียนสายคณิต และเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยคณะบัญชี ตอนนี้ต้องทำโจทย์คณิตเพิ่มขึ้น เท่ากับ 5 คะแนน

2) เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ

- ให้คะแนน 1 นาทีต่อ 1 คะแนน

3) ความเข้าใจในการอ่านหนังสือ

- ไม่ได้อ่านหนังสือ เท่ากับ 0 คะแนน

- อ่านหนังสือแล้วไม่เข้าใจ และคิดว่าสิ่งที่อ่านน่าจะช่วยในการตอบข้อสอบแต่ไม่เข้าใจในเนื้อหา จำไม่ได้ว่าอาจารย์เคยสอนไว้ว่าอย่างไร เท่ากับ 1 คะแนน

- อ่านหนังสือแล้วเข้าใจเนื้อหาเพียงบางส่วน และคิดว่าสิ่งที่อ่านน่าจะช่วยในการตอบข้อสอบ เท่ากับ 2 คะแนน

- อ่านหนังสือแล้วเข้าใจในสิ่งที่อ่านทั้งหมด คิดว่าช่วยในการตอบข้อสอบ คิดว่าสิ่งที่อ่านไม่มีความเชื่อมโยงกับความรู้อื่นที่ได้เรียนมาก่อน ไม่สามารถถ่ายทอดและอธิบายให้เพื่อนเข้าใจได้ เท่ากับ 3 คะแนน

- อ่านหนังสือแล้วเข้าใจในสิ่งที่อ่านทั้งหมด คิดว่าช่วยในการตอบข้อสอบ คิดว่าสิ่งที่อ่านมีความเชื่อมโยงกับความรู้อื่นที่ได้เรียนมาก่อน ไม่สามารถถ่ายทอดและอธิบายให้เพื่อนเข้าใจได้ เท่ากับ 4 คะแนน

- อ่านหนังสือแล้วเข้าใจในสิ่งที่อ่านทั้งหมด คิดว่าช่วยในการตอบข้อสอบ คิดว่าสิ่งที่อ่านมีความเชื่อมโยงกับความรู้อื่นที่ได้เรียนมาก่อน สามารถถ่ายทอดและอธิบายให้เพื่อนเข้าใจได้ เท่ากับ 5 คะแนน

4) เวลาที่ใช้ในการทำการบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมาย

- ให้คะแนน 1 นาทีต่อ 1 คะแนน

5) การทำการบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน

- ไม่เคยทำการบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมายเลย เท่ากับ 0 คะแนน

- ทำการบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมาย เฉพาะในวิชาที่บังคับให้ทำ มีผลต่อคะแนนเก็บ และหากไม่ทำจะมีการลงโทษ โดยให้เพื่อนทำให้หรือลอกเพื่อน เท่ากับ 1 คะแนน

- ทำการบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมาย เฉพาะในวิชาที่บังคับให้ทำ มีผลต่อคะแนนเก็บ และหากไม่ทำจะมีการลงโทษ หรือ วิชาที่ชอบ โดยให้เพื่อนทำให้หรือลอกเพื่อน และทำด้วยตนเองบ้าง เท่ากับ 2 คะแนน

- ทำการบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมาย เฉพาะในวิชาที่ชอบ โดยทำด้วยตนเอง เท่ากับ 3 คะแนน

- ทำการบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมายทุกวิชา โดยให้เพื่อนทำให้หรือลอกเพื่อน และทำด้วยตนเองบ้าง เท่ากับ 4 คะแนน

- ทำการบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมายทุกวิชา โดยทำด้วยตนเองด้วยความตั้งใจ เท่ากับ 5 คะแนน

โดยมีขั้นตอนในการพัฒนาแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน คือ 1. จุดมุ่งหมายในการเรียน 2. เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ 3. ความเข้าใจในการอ่านหนังสือ 4. เวลาที่ใช้ในการทำบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมาย 5. การทำการบ้าน/งานที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้

2. สร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้

3. นำแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ไปตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงและนำไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1 การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาแบบกลุ่ม, แนวคิดเกี่ยวกับปัจเจกนิเวศและหลักอริยสัจสี่, และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสร้างโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มโดยใช้ปัจเจกนิเวศและหลักอริยสัจสี่ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรินทร์ รณเกียรติ ตรวจสอบเพื่อให้ได้โปรแกรมที่เหมาะสมก่อนการนำไปปฏิบัติจริง

2 ติดต่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการ และอาจารย์ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย เพื่อขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลทำการวิจัย

3 ทำการทดลองเก็บข้อมูล (pilot study) เพื่อทำการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.00 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองเก็บข้อมูลมาปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพก่อนนำไปปฏิบัติจริง

4 ขึ้นเก็บข้อมูลจริง ดำเนินการดังต่อไปนี้

1) เก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2) ให้กลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มโดยใช้ปัจฉิมโอวาทและหลักอริยสัจสี่ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยทำการทดลองตั้งแต่วันที่ 12 มกราคม 2552 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2552 สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง ครั้งละ 1.5 - 2 ชั่วโมง ทั้งหมด 8 ครั้ง โดยในระหว่างนี้มีการบันทึกพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลองจำนวน 12 คน และสัมภาษณ์ผู้ปกครองของกลุ่มทดลองทางโทรศัพท์ เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลอง

3) หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ให้กลุ่มทดลองจำนวน 12 คน บันทึกพฤติกรรมการเรียน และสัมภาษณ์ผู้ปกครองของกลุ่มทดลองทางโทรศัพท์ เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลอง

4) เก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองมาเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุม รวมทั้งเก็บข้อมูลรูปแบบพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล 4 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียน ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล 4 สัปดาห์
2. ใช้ค่าสถิติ t – test Independent เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง
3. ใช้ค่าสถิติ t – test dependent เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียน ของกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล 4 สัปดาห์